

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรกลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ทันตแพทย์และเภสัชกรทั้งหมดในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ทั้ง 4 แห่ง ซึ่งกำลังปฏิบัติงานจริง ในปัจจุบัน 39 คน ซึ่งแยกตามวิทยาลัย ดังนี้

ที่ตั้ง วสส.	จำนวนทันตแพทย์	จำนวนเภสัชกร	รวม
ขอนแก่น	10	3	13
ชลบุรี	10	5	15
พิษณุโลก	4	4	8
ยะลา	-	3	3
รวม	24	15	39

ที่มา จากข้อมูลงานบุคลากรฝ่ายธุรการ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ทั้ง 4 แห่ง
หมายเหตุ เนื่องจากวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดยะลา ไม่มีการเปิดสอน
นักศึกษาหลักสูตรทันตภิบาล ดังนั้นจึงไม่มีทันตแพทย์

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ใช้ประชากรที่ปฏิบัติงานในปัจจุบันทั้งหมด 39 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง
เพราะยังมีทันตแพทย์และ เภสัชกรในหน่วยงานอื่นอีกมาก

3.2 หน่วยที่วัดวิเคราะห์

ใช้ปัจจัยบุคคลในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ใช้ แบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นมาจากเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้ทฤษฎีของ Frederick Herzberg เป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถามโดยมีองค์ประกอบที่ใช้ประเมินความพึงพอใจในงาน 10 องค์ประกอบ โดยแบบสอบถามจะมีอยู่ 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 จะเป็นข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 จะเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงาน 10 องค์ประกอบ โดยใช้มาตราวัดแบบ Rating Scale โดยดัดแปลงจาก แบบสอบถาม ของปิยะรัตน์ จิตรภักดี (2536) ซึ่งศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในงานของอาจารย์วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคและเสาวณีย์ ตติยพิลักษณ์ (2528) ซึ่งศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในงานของเภสัชกร ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน กระทรวงสาธารณสุข โดยคำตอบจะแบ่งเป็น 5 ระดับ รวมคำถามทั้งสิ้น 45 ข้อ

กำหนดการให้คะแนน ดังนี้

น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
มากที่สุด	ให้	5	คะแนน

โดยที่ระดับความรู้สึกพึงพอใจจะแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

ข้อความที่มีความหมายในทางบวก (Positive Statement) 38 ข้อ

ข้อความที่มีความหมายในทางลบ (Negative Statement) 7 ข้อ

เกณฑ์ที่ใช้แปลระดับความพึงพอใจ ใช้เกณฑ์ช่วงค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละข้อ ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง ความพึงพอใจมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง
- 1.50-2.50 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นการถามความพึงพอใจในงานโดยรวม สดภาพการทำงานในอนาคต รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนปัญหา และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน ลักษณะข้อคำถามเป็นคำถามปลายเปิด (Open End)

3.4 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.4.1 ศึกษาทฤษฎีแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องความพึงพอใจในการทำงาน

3.4.2 สร้างแบบสอบถาม โดยการปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา

4.3.3 ทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน แล้วนำไปทดสอบ (Pre-Test) กับอาจารย์ทันตแพทย์และอาจารย์เภสัชกร ของคณะทันตแพทยศาสตร์และเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 10 ท่าน แล้วกลับมาปรับปรุงต่อไป ส่วนการหาความเชื่อมั่นของข้อมูล (Reliability) ใช้วิธีการหาด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญธรรมกิจปรีดาบริสุทธิ์, 2531 : 176-178) ซึ่งผลการหาความเชื่อมั่นของข้อมูลมีค่าเท่ากับ 0.88 ซึ่งถือว่าเชื่อถือได้ และปรับข้อมูลแล้วนำไปใช้จริงต่อไป

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum Si^2}{Sx^2} \right]$$

เมื่อ k = จำนวนข้อของแบบวัดชุดนั้น

Si^2 = ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

Sx^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม ให้ผู้ตอบได้ตอบด้วยตนเอง โดยในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามให้ทันตแพทย์ และเภสัชกรตอบด้วยตนเอง พร้อมกับผู้ศึกษาสัมภาษณ์อย่างใกล้ชิด เป็นจำนวน 13 คน ส่วนวิทยาลัยการสาธารณสุข แห่งอื่น ๆ อีก 3 แห่ง ผู้ศึกษาได้จัดส่งแบบสอบถาม ไปยังทันตแพทย์และเภสัชกรเป็นรายบุคคล โดยมีหัวหน้าภาควิชาเภสัชกรรม และหัวหน้าภาควิชาทันตภิบาล เป็นผู้ประสานงานให้ในการจัดเก็บข้อมูลและส่งกลับคืน ซึ่งภายหลังจากการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวน 26 ชุด ไปยัง 3 วิทยาลัย คือวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี และวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบจำนวน 26 ชุด เมื่อตรวจสอบแล้วปรากฏว่ากรอกข้อความสมบูรณ์ครบถ้วน 25 ชุด มีเพียง 1 ชุด ที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับมาและตอบว่าไม่สามารถให้ข้อมูลได้ เนื่องจากย้ายไปปฏิบัติงานที่แห่งใหม่ อีกทั้งปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยเพียง 1 เดือนเท่านั้น โดยสรุปคือ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 97.4 และไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.6

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้การใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเน้นในเชิงปริมาณเป็นหลัก โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ แล้วนำเสนอในรูปตารางดังต่อไปนี้

3.6.1 ข้อมูลลักษณะทั่วไป ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ความแตกต่างของสถานที่ นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ของข้อมูล

3.6.2 ข้อมูลความพึงพอใจในงานในตอนที่สอง จำนวน 45 ข้อ นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมกับจัดอันดับความพึงพอใจในงาน

3.6.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างความพึงพอใจในงานกับข้อมูลทั่วไปของทันตแพทย์ และเภสัชกร ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน สถานที่ปฏิบัติงาน โดยวิธีการ t-Test และ One-Way ANOVA

3.6.4 นำเสนอปัญหาการทำงาน และข้อเสนอแนะที่ได้จากตอนที่ 3 ของแบบสอบถามในแต่ละวิทยาลัย

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้

n = จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

$*$ = ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05